

ALTJÓÐA HOLOCAUSTDAGURIN

Í AUSCHWITZ

Verður ikki almenntur flagggdagur

Kaj Leo Holm Johannesen, lögmaður, gjørdi greitt, at talan ikki verður um at skipa altjóða Holocaustdagin sum almennan flagggdag í Føroyum

Danjal av Rana

15. august 2014 setti Bjarni Djurholm Bjørn Kalsø, landsstýrismanni í mentamállum, og Kaj Leo Holm Johannesen, lögmanni, ein skrivligan fyrispurning, um at skipa 27. januar, tað er altjóða minnisdagur fyri Holocaust, sum almennan flagggdag í Føroyum.

Bjarni Djurholm vísti á, at lögmaður bæði á vári í 2013 og í 2014 hevði boðað frá, at almennur Holocaust-dagur skuldi setast í gildi í Føroyum.

21. oktobur svaraðu teir báðir so tingmanninum hjá Fólkaplokkinum. Hvørgin teirra tók undir við, at skipa dagin sum almennan flagggdag. Víst var á, at hetta er ikki vanligt aðrastaðni, enntá ikki í Ísrael. Einasta land, ið hevur skipað dagin sum almennan flagggdag, er Týskland. Tó so, dagurin verður hildin sum minnisdagur, og bæði Bjørn Kalsø og lögmaður hildu, at almennu myndugleikarnir kundu

gjørt meiri burtur úr degnum.

– Mín persónliga áskoðan er, at vit eiga at gera 27. januar til ein altjóða minningardag um Holocaust, har vit í Føroyum í breiðastu merking minnist fólkdráp kring heimin. Hetta tryggjar, at okkara komandi ættarlið kenna og læra av søguni, segði lögmaður.

Bjørn Kalsø legði í sínum svari til Bjarna Djurholm dent á, at góðir møguleikar eru at kunna um lagnuna hjá jødunum, við stóði í verandi undirvísingartilfari.

– Endamálið við at gera 27. januar til minningardag er gott, og boðskapinum um at forða fyri fólkdrápi kann eg sjálvandi taka undir við. Vit eru gjøgnum fjølmiðlarnar nærur dag og dagliga vitni til, at fólkdráp verða framd, og tað er tíverri ikki so einfalt at steðga hesum. Vit kunnu tó gjøgnum upplýsing ávara móti hugburði og atburði, sum kunnu føra til fólkdráp, segði Bjørn

Kalsø millum annað í svarinum.

Bjørn Kalsø vísir á, at Holocaust verður viðgjørt í ymsum lærugreinum í skúlanum, og at longu í 1. flokki fáa børnini undirvísing um mannarættindi og etiskar spurningar. Tilfar um Holocaust er eisini at finna á undirvísingartalanum Snar, eins og at fleiri bókur, filmar, plakatar og líknandi er til taks hjá lærarum. Nám, sum er stovnur undir Mentamálaráðnum, hevur eisini bjóðað skeið í evninum Holocaust.

– Fyri at dagurin veruliga skal festa røtur, er neyðugt, at fyrireikingar verða gjørdar saman við kommunum, skúlum, øðrum viðkomandi stovnum og fjølmiðlum. Eg fari tí í fyrsta umfari at taka spurningin upp í landsstýrinum og eftir tað taka stóðu til, hvussu dagurin kann gerast meira sjónligur merkisdagur í Føroyum, segði Bjørn Kalsø.

danjal@sosialurin.fo

AUSCHWITZ

Auschwitz-Birkenau, var ein fangalega samansett av fleiri týningarlegum og arbeidslegum, og rúmaði hon upp á tað mesta 200.000 fangum. Týningarlegan varð bygd við einum endamáli fyri eyga, at gera ein enda á jødiska trupulleikanum í triðja ríkinum

um Holocaust og onnur fólkaamorð.

Samstundis heitti ST á øll lond um at seta dagin í gildi sum almennan minningardag, soleiðis at komandi ættarlið kunnu læra av søguni og forða fyri, at fólkaamorð aftur verða framd.

Tá 2. veraldarbardagi var av, høvdu nazistarnir dripið yvir seks milliónir jødar í ghettounum, í hópdrápum, í arbeidslegum og í týningarlegum sum Auschwitz-Birkenau. Heili 2,5 milliónir jødar vóru dripnir í tíðarskeiðnum frá apríl til novembur 1942. Hetta var beint eftir Wannsee-fundin, ið var hildin í januar 1942,

har endaliga loysnin upp á jødiska trupulleikan var góðkend.

Altjóða Holocaustdagurin verður hildin til minnis um ofrini fyri hóptýningarpolitikkinum hjá nazistunum. Hetta vóru væl tilrættaløgd, skipað dráp av jødum og øðrum minnilutum, so sum romafólki, menningartarnaðum, sálarsjúkum, samkyndum, Jehova vitnum og øðrum átrúnaðarligum bólkum. Aðrir bólkur sum

slaviska fólkið í Póllandi og Sovjetsamveldinum, sovjetskir krígsfangar, kommunistar og aðrir politiskir mótstøðumenn móti nazismuni, vóru eisini týndir í hópatali. Dagurin gevur møguleikan at skapa tilvitsku um hópoyðingarpolitikkinn og gevur høvi at kjakast og hugsa um hvussu og hví tilík brotsverk kunnu henda á so stórum stigi.

danjal@sosialurin.fo

Menn og kvinnur í hvør síni røð. Í bakgrundini sæst røðin av teimum, sum vóru send beinleiðis í gasskamarið.